

Arhitektura kot bivanje, bivanje kot kultura

Sedem aktivnih avtorjev mlajše, srednje in starejše generacije slovenske in mednarodne arhitekture. Mariborski arhitekti in urbanisti Drago Cerjan, Aleš Koprivšek, Uroš Lobnik, David Mišič, Gregor Reichenberg, Stojan Skalicky in letošnji Plečnikov nagrajenec za arhitekturo Janko J. Zadavec so podali svoja mnenja, poglede in razmišljanja. Arhitektura in kapital, arhitektura in potrošništvo, kultura bivanja, urbanost, pretekli in aktualni projekti avtorjev, mesto Maribor, arhitekturni izzivi in vizije... so teme, o katerih smo se pogovarjali.

MIRJANA RUKAVINA

Drago Cerjan

► letnik 1964. Študij arhitekture je opravil v Ljubljani. Diplomiral pri prof. Suhadolcu z nalogo: Naključnost v arhitekturi. V prvi polovici devetdesetih se je ukvarjal s politično karikaturo, katero je objavljaval v Slovenskih novicah. Po diplomi se je zaposlil v Inženirig biroju in ostal tam do leta 2000, ko je ustanovil svoj arhitekturni studio: Studio CD. Deluje na področju arhitekture, notranje opreme ter grafičnega in industrijskega oblikovanja. Samostojni pomembnejši arhitekturni projekti sta pošta v Črni na Koroškem in poslovno stanovanjski objekt na Slovenski ulici 4. Opremil je številne poslovne prostore: Protect, Finnea holding, Zrcalo in E-kompezačije, GIM in diskoteko Impulz v Mejlju. V prijetno presenečenje mi je bil njegov blok-skicirka, polna akvarelov iz Benetk, in slikarsko zaključeni abstraktni akvareli na steni. Pogovarjala sva se v njegovem živo oranžnem arhitekturnem ateljeju v Vetrinjski ulici.

Realizacija katerih arhitekturnih projektov vam predstavlja največji izziv?

“Vsak nov projekt predstavlja zame nov izziv, ne glede na velikost in pomembnost končne realizacije.”

Na katerem projektu trenutno delate?

“Trenutno imam v delu nekaj interierjev, prizidek in oblikovanje dveh zunanjih ureditev okolja.”

Koliko podrejata estetiko, nove zamisli oz. kreativni del projekta funkcionalnosti in obratno?

“Vedno se trudim, da uravnotežim oba pola, vendar je kreativnost vseeno moja močnejša stran.”

Kaj za vas pomeni urbanost oz. kako bi jo definirali?

“Za mene je urbanost mreža socialnih in drugih interakcij na določenem prostoru. Čim gostejša je ta mreža, močnejši so sinergični učinki, tako v pozitivnem kot v negativnem smislu.”

Kakšen je vaš odnos do arhitekture velikih nakupovalnih centrov in njenega vpliva na način življenja in razvoj mesta?

“Nakupovalni centri so preprosto posledica oziroma produkt neke družbe, vendar sem osebno vedno slabe volje, kadar grem v katerega od njih.”

V kakšnem odnosu je arhitektura s kapitalom in potrošniško družbo?

“Arhitektura je vedno bila odvisna od kapitala, centrov moči in družbenih elit.”

S katerimi ostalimi mediji pri vašem ustvarjalnem procesu povežete arhitekturo?

“Delo arhitekta je zelo podobno delu filmskega režiserja. Oba potrebujeta za realizacijo svoje ideje veliko drugih ljudi. Za to so potrebne različne strategije, kako vključiti in združiti različne ustvarjalce in izvajalce in jih popejljati h končnemu cilju.”

Se lahko spomnite filma, v katerem vas je arhitektura najbolj fascinirala?

“Navdušujejo me interierji, ki se pojavljajo v filmih Pedra Almodovarja.” *Kateri arhitekti ali ostali avtorji so imeli vpliv na vaš ustvarjalni razvoj?*

“Težko bi izpostavil kakšnega avtorja, saj se v poplavi informacij ti vplivi prenašajo vsakodnevno na vse strani.” *Kateri so parametri sodobne arhitekture (danes)?*

“Sodobno arhitekturo bi označil s pojmi, kot so: lahkotnost, transparentnost in hitrost.”

Kakšna je vaša vizija oz. skrajna točka, do katere lahko trenutno seže razvoj arhitekture?

“Mislim, da preprosto ni meja.”

Kako bi definirali kulturo bivanja?

“Kultura bivanja je odraz socialnoekonomskega stanja družbe oziroma njenih slojev.”

Katere države bi izpostavili kot visoko razvite glede kulture bivanja?

“Vsekakor bi izpostavil skandinavske države.”

Bi lahko opisali oz. označili kulturo bivanja Slovencev?

“Z boljšim ekonomskim položajem se izboljšuje tudi bivanjska kultura. Vendar se to pozna navzven šele takrat, ko se okrepi položaj srednjega sloja.”

Kako ste zadovoljni z urbanistično in arhitekturno podobo mesta Maribor? So posegi, ki bi jih nemudoma izvršili, in so prednosti, ki se vam zdijo neizkoriščene?

“Na področju arhitekture je v našem mestu enako kot na vseh ostalih področjih. Vse je v nekakšnem mirovanju. Vsi čakamo na svež veter. Nujno bi bilo vzpostaviti ponoven stik mesta z reko in oživiti Glavni trg tako, da bi na njem spet postavili tržnico. Obenem pa bi apeliral na občinske može, naj naredijo natečaj za okrasitev mesta med božičnimi in novoletnimi prazniki, saj je estetski izgled mesta takrat resnično katastrofalen.”

V katerem mestu bi najraje živeli?

“V Barceloni se počutim zelo domače.”